

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ**

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՕՊԵԿ-Ի ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋԵՎ «ԿԱՆԱԶ, ԴԻՄԱԿԱՅՈՒՆ ԵՎ ՆԵՐԱՌԱԿԱՆ ԶԱՐ-
ԳԱՑՄԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԾՐԱԳԻՐ» ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱ-
ԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍ-
ԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ**

Քաղ. Երևան

26 նոյեմբերի 2024 թ.

Սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Ա. Դիլանյանի (նախագահող),
Վ. Գրիգորյանի, Հ. Թովմասյանի, Դ. Խաչատուրյանի, Ե. Խունդկարյանի,
Հ. Հովակիմյանի, Է. Շաթիրյանի, Ս. Սաֆարյանի, Ա. Վաղարշյանի,

մասնակցությամբ (գրավոր ընթացակարգի շրջանակներում)՝

Կառավարության ներկայացուցիչ՝ Ֆինանսների նախարարի տեղակալ
Է. Հակոբյանի,

համաձայն Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետի, 169-րդ հոդվածի
3-րդ մասի, ինչպես նաև «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանա-
դրական օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 40 և 74-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «Հայաստանի Հանրապե-
տության և ՕՊԵԿ-ի միջազգային զարգացման հիմնադրամի միջև «Կանաչ,
դիմակայուն և ներառական զարգացման երկրորդ ծրագիր» վարկային համաձայնա-
գրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատաս-
խանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Կառավարությունն իր՝ 2024 թվականի նոյեմբերի 15-ի N 1778-Ա որոշմամբ հավանություն է տվել «Հայաստանի Հանրապետության և ՕՊԵԿ-ի միջազգային զարգացման հիմնադրամի միջև «Կանաչ, դիմակայուն և ներառական զարգացման երկրորդ ծրագիր» վարկային համաձայնագիրը վավերացնելու մասին» օրենքի նախագծի վերաբերյալ Կառավարության օրենսդրական նախաձեռնությանը և որոշել է նշված համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանությունը որոշելու նպատակով դիմել Սահմանադրական դատարան:

Գործի քննության առիթը Կառավարության՝ 2024 թվականի նոյեմբերի 15-ին Սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով սույն գործով Կառավարության ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը, հետազոտելով վերոնշյալ համաձայնագիրը և գործում առկա մյուս փաստաթղթերը՝ Սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց** .

1. Հայաստանի Հանրապետության և ՕՊԵԿ-ի միջազգային զարգացման հիմնադրամի միջև «Կանաչ, դիմակայուն և ներառական զարգացման երկրորդ ծրագիր» վարկային համաձայնագիրը (այսուհետ՝ Համաձայնագիր) ստորագրվել է 2024 թվականի նոյեմբերի 5-ին և նոյեմբերի 12-ին՝ Համաձայնագրի 1-ին հավելվածում սահմանված ծրագրին (այսուհետ՝ Ծրագիր) աջակցելու համար ֆինանսավորում տրամադրելու նպատակով:

2. Համաձայնագրին կից ներկայացված՝ Արտաքին գործերի նախարարության՝ Համաձայնագրի վավերացման կամ հաստատման արտաքին քաղաքական նպատակահարմարության մասին եզրակացության համաձայն՝ Համաձայնագրով հատկացվելիք դրամական միջոցները հանդիսանում են բյուջետային աջակցության վարկ:

3. Համաձայնագրին կից ներկայացված Ֆինանսների նախարարության գրության համաձայն՝ Համաձայնագրի իրականացման համար պատասխանատու մարմիններ են հանդիսանում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմը, Առողջապահության նախարարությունը, Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունը, Շրջակա միջավայրի նախարարությունը, Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարությունը, Քաղաքաշինության կոմիտեն, Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը:

4. Համաձայնագրով ՕՊԵԿ հիմնադրամը համաձայնում է, Համաձայնագրով սահմանված պայմաններով, Հայաստանի Հանրապետությանը տրամադրել, իսկ Հայաստանի Հանրապետությունը համաձայնում է ՕՊԵԿ հիմնադրամից փոխառել հիսուն միլիոն եվրոյի (€50.000.000) չափով գումար (այսուհետ՝ Վարկ): Վարկի ավարտի ամսաթիվն է 2025 թվականի հունիսի 30-ը, իսկ արտոնյալ ժամկետը մեկնարկում է Համաձայնագրի կնքման ամսաթվից և ավարտվում է այդ ամսաթվից հինգ (5) տարի անց:

Եթե Հայաստանի Հանրապետությունը և ՕՊԵԿ հիմնադրամն այլ համաձայնություն ձեռք չեն բերել, ապա ամբողջ Վարկային միջոցները հատկացվում են որպես մեկ տրանշ՝ ի աջակցություն Համաձայնագրի 1-ին հավելվածում նշված Ծրագրի:

5. Ծրագրի նպատակն է խթանել Հայաստանում կանաչ, դիմակայուն և ներառական զարգացումը՝ նպաստելով կլիմայի փոփոխության հետևանքների մեղմացմանն ու հարմարվողականությանը, բարելավելով շրջակա միջավայրի կառավարումը և էներգաարդյունավետությունը, ապահովելով հավասարության ավելի բարձր մակարդակ և խթանելով մարդկային կապիտալի զարգացումը, ինչպես նաև ամրապնդելով կառավարումը:

6. Համաձայնագրի 5-րդ հոդվածի 5.03 կետի համաձայն՝ Վարկը հատկացվում է մեկ տրանշով՝ Վարկը ուժի մեջ մտնելու մասին հայտարարելուց, Համաձայնագրի 5-րդ հոդվածի 5.02 կետում ամրագրված պայմանները գոհացուցիչ ձևով իրականացնելուց և Հայաստանի Հանրապետության կողմից առհանման հայտ ներկայացվելուց հետո: Հատկացումը կատարվում է Համաձայնագրի համապատասխան կետերի համաձայն, ներառյալ՝ 2-րդ հավելվածը՝ Վարկի տրամադրումը, Ընդհանուր պայմանները և ՕՊԵԿ հիմնադրամի՝ հատկացման ընթացակարգերը:

7. Համաձայնագիրն ունի երեք հավելված, որոնք դրա անբաժան մասն են կազմում՝ **Հավելված 1. «Ծրագրի նկարագրություն», Հավելված 2. «Վարկի տրամադրումը», Հավելված 3. «Աստիճանական մարումը»:**

Համաձայնագրի 1-ին հավելվածի 2.01 կետով սահմանված է, որ Վարկը տրամադրվում է ի աջակցություն Ծրագրի, մասնավորապես՝ այն նախնական միջոցառումների, որոնք Հայաստանի Հանրապետությունն իրականացրել է բարեփոխումների օրակարգի երեք (3) ուղղություններով. **Ուղղություն 1. «Կլիմայի փոփոխության մեղմացման և հարմարվողականության խթանում ու շրջակա միջավայրի կառավարման համար կարգավորող շրջանակի բարելավում», Ուղղություն 2. «Հավասարության ամրապնդում և մարդկային կապիտալի զարգացման խթանում» և Ուղղություն 3. «Հակակոռուպցիոն շրջանակի և արդարադատության ոլորտի արդյունավետության բարձրացում»**, որոնք, իրենց հերթին, բաղկացած են ավելի մանրամասն նկարագրված նախնական միջոցառումներից:

8. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունը ստանձնում է, մասնավորապես, ներքոնշյալ պարտավորությունները.

ա. յուրաքանչյուր կիսամյակ՝ յուրաքանչյուր տարվա հունիսի 15-ին և դեկտեմբերի 15-ին, ՕՊԵԿ հիմնադրամի հաշվին վճարել Տոկոս, որը հաշվարկման ցանկացած ժամանակահատվածի համար համարվում է այն դրույքաչափը, որը կազմում է

ԵՎՐԻԲՈՐ-ի վեց (6) ամսվա գումարը՝ գումարած առհասարակ և չվճարված գումարների նկատմամբ տարեկան հաշվեգրված մեկ ամբողջ հիսունվեց հարյուրերորդական տոկոսը (1.56%) (Հոդված 2, կետ 2.02, պարբերություն «ա» և կետ 2.05).

բ. յուրաքանչյուր կիսամյակ՝ յուրաքանչյուր տարվա հունիսի 15-ին և դեկտեմբերի 15-ին, վճարել կոմիսիոն վճար՝ Վարկի չառհասարակ գումարի նկատմամբ տարեկան հաշվեգրվող մեկ քառորդ (0.25%) տոկոսի չափով, որի հաշվեգրումը կսկսվի Համաձայնագրի կնքման ամսաթվից վաթսուն (60) օր հետո, և որը ենթակա է վճարման սկզբնապես՝ Ուժի մեջ մտնելու ամսաթվից հետո իննսուն (90) օրվա ընթացքում (առաջին վճարում) (Հոդված 2, կետեր 2.03 և 2.05).

գ. Ուժի մեջ մտնելու ամսաթվից հետո՝ իննսուն (90) օրվա ընթացքում, վճարել միանվագ կոմիսիոն վճար՝ Վարկի մեկ քառորդ (0.25%) տոկոսի չափով (Հոդված 2, կետ 2.04).

դ. Արտոնյալ ժամկետի ավարտից հետո՝ քսանվեց (26) կիսամյակային վճարումներով, մարման պահին և վայրում գործող շուկայական փոխարժեքով, սկսած 2029 թվականի դեկտեմբերի 15-ից մինչև 2041 թվականի դեկտեմբերի 15-ը՝ 3.84%, իսկ 2042 թվականի հունիսի 15-ին՝ 4.00% մասնաբաժնով, մարել Վարկի մայր գումարը եվրոյով կամ ՕՊԵԿ հիմնադրամի համար ընդունելի ազատ փոխարկելի ցանկացած այլ արժույթով՝ եվրոյով արտահայտված գումարին համարժեք գումարի չափով (Հոդված 2, կետ 2.06, հավելված 3, կետ 1.01).

ե. հայտարարել Ծրագրի և դրա իրականացման մասով Հայաստանի Հանրապետության հանձնառությունը (Հոդված 4, կետ 4.01).

զ. Համաձայնագրի 4-րդ հոդվածի 4.01 կետի և Ընդհանուր պայմանների 7.06 կետի նպատակներով՝ մինչև կարծիքների յուրաքանչյուր փոխանակում, ՕՊԵԿ հիմնադրամի դիտարկմանը և մեկնաբանությանը ներկայացնել Ծրագրի իրականացման գործընթացում արձանագրված առաջընթացի վերաբերյալ հաշվետվությունն այնքան մանրամասն, որքան ողջամտորեն պահանջում է ՕՊԵԿ հիմնադրամը (Հոդված 4, կետ 4.01, պարբերություն «բ»).

է. Համաձայնագրի 4-րդ հոդվածի 4.01 կետի և Ընդհանուր պայմանների 7.06 կետի նպատակներով՝ չսահմանափակելով Համաձայնագրի 4-րդ հոդվածի 4.01 կետի «ա» պարբերությունը՝ անհապաղ տեղեկացնել ՕՊԵԿ հիմնադրամին ցանկացած իրավիճակի մասին, որի հետևանքով էապես փոփոխվում են Ծրագրի կամ Ծրագրի շրջանակներում ձեռնարկված ցանկացած գործողության, այդ թվում՝ Համաձայնագրի 1-ին հավելվածում ամրագրված գործողությունների նպատակները (Հոդված 4, կետ 4.01, պարբերություն «գ»):

ը. վարկային միջոցներն օգտագործել Համաձայնագրի 1-ին հավելվածում ամրագրված և ՕՊԵԿ հիմնադրամի համար ընդունելի նպատակներով (Հոդված 5, կետ 5.01):

թ. Վարկային հաշվից վարկի առհանումից հետո երեսուն (30) օրվա ընթացքում ՕՊԵԿ հիմնադրամին ներկայացնել տեղեկություն այն մասին, որ Հայաստանի Հանրապետության բյուջեի կառավարման համակարգերում համարժեք գումար է հաշվարկվել, և ներկայացնել Վարկից ստացված եկամուտների մասով Վարկային հաշվի մուտքերի և ծախսերի մասին քաղվածքը, այնուհետև՝ ՕՊԵԿ հիմնադրամի պահանջով տրամադրել Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության պաշտոնական կայքում հրապարակված պետական բյուջեի կատարման եռամսյակային հաշվետվությունները (Հոդված 5, կետ 5.06):

ժ. Վարկի մայր գումարի առաջին Մարման ամսաթվի դրությամբ վարկային միջոցներն ամբողջությամբ առհանված չլինելու պարագայում՝ Վարկի առաջին Մարման ամսաթվի դրությամբ վարկային միջոցների առհանման չափով վերադարձնել առաջին Մարման ամսաթվի դրությամբ առհանված և չվճարված Վարկի գումարը՝ Համաձայնագրի 3-րդ հավելվածի 1.01 կետին համապատասխան (Հավելված 3, կետ 2.01, պարբերություն «ա»):

ժա. Վարկի մայր գումարի առաջին Մարման ամսաթվի դրությամբ վարկային միջոցներն ամբողջությամբ առհանված չլինելու պարագայում՝ վերադարձնել առաջին Մարման ամսաթվից հետո կատարված ցանկացած առհանում, այդ առհանման օրվան հաջորդող յուրաքանչյուր Մարման ամսաթվին՝ այն գումարի

չափով, որը սահմանվում է ՕՊԵԿ հիմնադրամի կողմից հետևյալ ձևով՝ առհանման գումարը բազմապատկած կոտորակով, որի համարիչը Մարման այդ ամսաթվի համար Համաձայնագրի 3-րդ հավելվածի 1.01 կետում ներկայացված աղյուսակում նշված տոկոսն է, իսկ հայտարարը այդ ամսաթվի հետ համընկնող կամ դրան հաջորդող Մարման ամսաթվերի համար սահմանված մնացած բոլոր տոկոսների ընդհանուր գումարն է (Հավելված 3, կետ 2.01, պարբերություն «բ»):

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետով, 170-րդ հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 63, 64 և 74-րդ հոդվածներով՝ Սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց** .

1. Հայաստանի Հանրապետության և ՕՊԵԿ-ի միջազգային զարգացման հիմնադրամի միջև «Կանաչ, դիմակայուն և ներառական զարգացման երկրորդ ծրագիր» վարկային համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Սահմանադրությանը:

2. Սահմանադրության 170-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն որոշումը վերջնական է և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ

Ա. ԴԻԼԱՆՅԱՆ

26 նոյեմբերի 2024 թվականի
ՍԴՈ-1762